

Ở làng thị là người lười nhất, ít học nhất và như vậy đồng nghĩa với việc thị là người nghèo nhất rồi. Đã vậy thị cũng là người xấu nhất, này nhé con gái gì mà cao có một mét ba ba phân, đáng đi chứ bát, lạch bạch chẳng khác gì con vịt đầu đàn của lão cả Khoái thả ngoài con mương đầu làng cả!

Thị nặng có 37 ki lô. Đôi môi thì lúc nào cũng chầu ra nhòn nhọn tựa như mõm lợn đang hít cám. Cặp mắt ốc nhồi to thao lao lảo choáng hết cả gương mặt xương xẩu của thị mới là nỗi ám ảnh đối với mọi người. Trong khi cái sống mũi lại thấp tẹt, hai lỗ mũi phè ra và hếch lên như mũi loài tinh tinh. Người đời xưa nay vốn ưa cái đẹp, hoặc giả không đẹp người thì phải nét na, chăm chỉ mới được người ta thương, người ta để ý đến chứ. Đàng này thị đã xấu người lại xấu cả nét, chẳng được nước gì cả ! Thói đời đen bạc, thiên hạ chỉ thích chê cười, thích mắng chửi cho sướng mồm vậy nên thị thường bị dân làng đem ra bình phẩm làm trò cười trong các dịp đám xá, hội hè ?!

Tên thị là Oán. Có người rành rẽ về gia đình thị kể vanh vách nguồn gốc cái tên của thị nguyên do là thế này. Bố mẹ thị là người quê ở tận Sơn Tây – Hà Tây. Bố thị trước đi lính khổ đò cho Pháp, sau hòa bình năm 1954, lão về quê bị người làng xua đuổi vợ chồng đành lang thang rồi phiêu bạt lên đây từ năm 1962, lúc đó ruộng đất hoang hóa còn nhiều nên vợ chồng lão xin được mấy đám ruộng thật để cuốc cày nuôi thân, sau đó vợ chồng lão xin vào hợp tác xã. Nhà lão nghèo lắm đã vậy lại có 6 đứa con nhỏ sần sần như nhau. Túp lều tranh nửa vợ chồng lão dựng ven làng làm nơi trú ngụ. Do túng thiếu nên lão sinh ra ăn trộm. Nhiều lần lão ăn trộm sắn, trộm ngô bị dân làng bắt được vậy là gia đình lão bị bà con liệt vào sách đen. Lão xuất hiện ở đâu mọi người đều rè chừng, bảo nhau cảnh giác. Lão bị cả làng ghét bỏ... vợ con lão người ta cũng ghét lây. Nghèo đói cứ đeo đẳng gia đình lão vậy mà lão lại đẻ thêm đứa con gái út nữa. Tụi phận nghèo đói, vợ lão đặt tên cho nó là Oán bởi hai lẽ. Thứ nhất vợ lão trẻ hơn lão gần 20 tuổi, bà bị lão cưỡng hiếp khi đang là lính khổ đò, sau đành phải lấy lão khi ấy bà mới 14 tuổi. Thứ hai là nghèo đói quá mà vẫn phải đẻ nên bà đặt tên con gái út như vậy ngầm ý trả đũa lão. Cũng chính vì đói rách mà thị sinh ra bị thiếu tháng, thân hình quặt quẹo chẳng ra hồn người. May mà cuối cùng thị vẫn sống. Sinh thị ít lâu thì bố thị chết. Một mình mẹ thị nuôi 7 anh chị em.. Bà bị bệnh hậu sản ốm đau quanh năm chả làm lụng được gì nên nhà cứ đói triền miên. Rồi các anh chị của thị lần lượt lấy chồng, lấy vợ và rời đi nơi khác, vậy là thị ở với mẹ. Ruộng nương có hơn hai sào được chia nhưng do mẹ già, thị thì yếu nên nhà thị vẫn thiếu đói quanh năm. Đói khát quá mẹ thị lâm bệnh và qua đời. Thị trở nên đơn côi, hàng ngày thui thủi một mình trong túp lều xập xệ. Thị loay hoay với tí vườn, tí ruộng, giặt gấu, vá vai đắp đổi qua ngày....cho mãi đến một ngày...

Năm đó làng tôi rộ lên cảnh những người quê dưới Hà Tây lên tìm mua cau. Vườn nhà thị lâu nay bỏ hoang, cỏ mọc vào tận hiên nhà, duy có hàng cau 7 cây là xanh rì cao vút, buồng sai trĩu quả. Những năm trước cau chẳng có người mua nên hầu hết đã bị dân làng chặt phá hết. Cũng vì vậy mà năm ấy cau nhà thị bán được rất đắt. Tuy nhiên, đắt rẻ điều đó không quan trọng mà quan trọng là một người vừa lười, vừa xấu như thị cuối cùng cũng được thần "tình yêu" mang "cung nỏ" ghé thăm, thị lọt vào mắt xanh của một tay buôn cau. Hắn nhận mua hết cau của thị nhưng chưa bẻ, hắn ứng cả mấy trăm nghìn cho thị luôn. Tuy chỉ mới học đến lớp 2 nhưng kiến thức đó đủ để thị nhận biết mệnh giá của những đồng tiền! Trời ơi ! Từ thuở cha sinh mẹ đẻ đến giờ thị đã bao giờ được cầm mấy trăm nghìn trong tay đâu! Chứ nói gì đến việc được tiêu nó! Thị sung sướng hú lên vì món tiền ngoài sức tưởng tượng của thị, bằng giọng run run thị hỏi gã:

- Ôi ! Nhiều tiền thế này ư ? Bao năm, em cứ mặc nó già, nó rụng, cho chả ai lấy!

Câu nói thật thà đó đối với gã buôn cau sy tình bỗng thấy nó mới đáng yêu làm sao? Người đâu mà thật thà vậy? Thương quá đi cơ!...gã đưa mắt nhìn xoáy vào thị. Là đàn bà cho dù xấu đến đâu đi nữa thì cũng có cái đáng yêu để lũ đàn ông yêu mà chỉ khi yêu những gã đàn ông mới cảm nhận được! Hi ! thế mới gọi là

đòi chứ! Gã cười. Đưa tiền cho thị xong gã véo nhẹ một cái vào đùi thị để thăm dò phản ứng, thấy thị ngây ra, gã nhả nhả cười và bảo thị:

- Đếm đủ chưa? Này hay cho anh ở trọ lại nhé!

Thị nghe gã nói vậy thị rất ngạc nhiên. Cái đầu u tối của thị không biết ứng xử thế nào, thị âm ừ. Nhưng chính cái sự u tối đó của thị trong tình huống này lại làm cho gã buồn cau thêm hứng khởi, gã cho rằng thị đang "làm cao", đang "thử thách" mình. Vậy là gã ra sức năn nỉ. Khi thấy thị nói thị không biết nấu nướng gì cả thì gã lại càng cho là thị "khiêm tốn" kiếm cớ từ chối khéo gã. Gã liền đưa luôn cho thị 3 trăm nghìn nữa và nói:

- Em cầm lấy, chiều nay mua các thứ về nấu giúp anh luôn. Em nấu thế nào anh ăn như thế, em đừng ngại!

Vậy là từ hôm đó gã buồn cau ở lại. Lần đầu tiên nhà thị có người lạ! Lần đầu tiên thị được ngồi ăn chung nồi với một gã đàn ông. Mới đầu thị thấy ngỡ ngàng vô cùng, má thị đỏ lên, hai cánh mũi hếch lên nở ra hết cỡ. Đó là lúc thị thấy mình vui sướng nhất. Lần đầu tiên thị được nghe một người đàn ông nói năng nhẹ nhàng và tỏ ra yêu chiều, quan tâm tới thị, gấp thức ăn cho thị trong mỗi bữa ăn. Lần đầu tiên thị cảm nhận được những cú đụng chạm với cơ thể đàn ông... khiến thị cứ giật lên thon thót (tất nhiên không phải là sợ mà là thị thích). Thị không biết làm gì khác, nhất nhất tuân theo sự sắp đặt của Thượng Đế!

Vậy là 7 cây cau của thị đã nín được chân gã buồn cau quê Sơn Tây ở lại hơn hai tháng trời, hết mùa cau năm ấy! Ngày gã chở cau về quê cũng là ngày thị thấy người khác, ăn gì ngon nấy, hay hoa mắt, chóng mặt... Đúng ngày giỗ bố, mấy anh chị của thị vốn phiêu tán khắp nơi vất vả lo kiếm miếng ăn giờ cũng dành được chút tiền về làm mâm cơm giỗ bố. Vừa về đến nhà, bà chị cả đã giương cặp mắt "ốc nhôi" nhìn thị chằm chằm như nhìn một con quái vật, rồi bất ngờ bà hú lên một tiếng và ngã vật ra thềm ngay cạnh vại nước dưới gốc cau, thấy vậy mấy chị em xúm lại vực vào nhà lấy dầu xoa và đánh cảm. Lâu sau chị cả tỉnh dậy, mắt vẫn tròn tròn chỉ vào cái bụng tròn tròn của thị quát:

- Mày chữa à? Nó là thằng nào? Ở đâu? Giời ơi! Một thân sống còn không nổi, mày chữa, mày đẻ rồi ai nuôi con cho mày, hả con điên kia?

Thị run rẩy òa khóc. Thị cũng chẳng biết sao mọi người lại bảo thị như vậy nữa! Sau đám giỗ, mọi người cũng chẳng biết làm sao nên đành bảo nhau gom được vài trăm nghìn cho thị chờ khi sinh nở.

Tháng 8 năm ấy thị sinh được thằng con trai, bà con xóm giềng không ai bảo ai tự gom góp, tiền gạo, áo quần giúp 2 mẹ con, rồi thị được xã hỗ trợ tiền, dân làng lại mỗi người một tay, một chân xây cho thị căn nhà tình nghĩa. Thị vẫn ngày đêm mong gã buồn cau trở lại, nhưng "bất vô âm tín" từ ngày đi gã không hề quay trở lại. Một mùa cau đi qua, con thị đã biết bò, biết đi... 11 mùa cau nữa đi qua, con thị giờ đã học lớp 6. Gã buồn cau vẫn bất tin tức... những mùa cau tiếp đó thị cũng không còn thấy ai hỏi mua cau nữa. Những cây cau trong vườn của thị vẫn xanh tốt, vươn cao mãi, buồng sai trĩu quả, trái cau chín vàng rụng rơi lã chã trước sân. Nhắc nhớ mùa cau năm đó... thị được thần "tình yêu" gõ cửa ghé thăm!

Mùa cau thứ 12. Một sáng chủ nhật cuối thu đẹp trời, khi cau đã bước vào mùa thu hái, xuất hiện trước cổng nhà thị một chiếc xe du lịch 4 chỗ màu đỏ tươi. Người phụ nữ lái xe tuổi trạc 40 mở cửa xe hỏi thăm lũ trẻ đang chơi dưới gốc me, đường vào nhà thị. Thị ngạc nhiên trước sự xuất hiện của người phụ nữ sang trọng, đi cùng một người đàn ông tuổi ngoài 70, họ chào thị và nói rằng có chuyện cần nói với thị. Thị mời hai người vào nhà, thị sai con chạy lấy 2 chiếc ghế nhựa cho khách ngồi. Hai người lạ không nói gì, họ nhìn thằng con trai thị như thôi miên, rồi hai người gật đầu ra hiệu cho nhau. Người đàn ông vẫy con trai thị lại gần và hỏi:

- Cháu tên là gì? Bao nhiêu tuổi? Cháu Học lớp mấy rồi?

Thằng bé sợ sệt nhìn ông già rồi đưa mắt nhìn mẹ. Mãi sau nó mới lí nhí đáp:

- Tên là Cau, 12 tuổi, học lớp 6. – Nghe thằng bé trả lời cộc lốc, ông lão thoáng cau đôi mày, nhưng rồi ông cười và kéo nó vào bên mình ôn tồn bảo:

- Thế hả! Cháu rất giống bố. Vậy cháu có biết ông là ai không? Chắc là cả hai mẹ con đều không biết đúng không? Ông xin tự giới thiệu, ông chính là ông nội của cháu đây!

Thị há hốc trước câu nói của ông khách lạ. Thị không hiểu ông ta nói thế là thế nào. Mãi sau nghe người phụ nữ kia giải thích thị mới hiểu. Thì ra ông lão đang ngồi trước mặt thị đây chính là bố đẻ của gã buôn cau năm ấy, còn người phụ nữ kia chính là vợ của gã. Ngày đó chị đi lao động bên Đài Loan. Chị có với gã 2 cô con gái. Cách đây 4 năm gã đã chết trong một lần trèo hái cau. Trước khi chết gã đã để lại địa chỉ và dặn vợ hãy đi tìm đứa con riêng của gã. Nhưng do bận làm ăn mãi giờ gia đình mới bố trí tìm gặp được. Vậy là từ đó con trai thị được gia đình bên nội chăm lo chu đáo. Vì không có cháu trai nên ông nội rất muốn đón hai mẹ con về nuôi, nhưng thị không đồng ý. Họ đành để hai mẹ con ở lại. Biết hoàn cảnh khó khăn của thị, hàng tháng họ chu cấp đầy đủ tiền sinh hoạt cùng mọi phí tổn khác cho hai mẹ con.

Năm ấy trời rét lạ lùng. Hàng cau nhà thị hoa rụng trắng sân mà không hề đậu được trái nào!

Đu - Chiều xuân 25/3/2017

Bùi Nhật Lai